

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОВОРУ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

Америка и Споразум

— Потпуна солидарност у свему —

Вести, које стижу из Америке слажу се у томе, да је између англо-француских мисија и Вашингтонске владе постигнут потпуно споразум у свима питањима будуће сарадње Сједињених Држава и Савезника. Америчка влада, руковођена високим принципима, прокламованим од председника Вилсона и потпомогнута енергичним држањем шефа велике републике, прихватила је обавезу програма најшире сарадње у циљу, да се што пре оконча велики рат и да се задовоље права и оправдане претензије свих народа.

У појединостима се још не знају одлуке, које су донете у Вашингтону између представника Сједињених Држава и Споразума. Али, зна се поуздано, да су те одлуке од капиталне важности за будућност рата, и да се њима регулишу сва питања, која се односе на будуће вођење операција.

Из коментара америчких листова сазнајемо, да је у првом реду решено питање финансијске потпоре коју ће Сједињене Државе указати Споразуму. Ту управо и лежи тежиште огромне важности од акције Америке. Сједињене Државе понудиле су ту помоћ у неограниченим размерама. Осим тога, регулисано је и питање снабдевања Савезничких земаља од стране Америке. Вашингтонска влада примила је на себе организацију тога снабдевања. У америчким радионицама бројева граде се хиљаде лафа, које имају да обезбеде преокеански саобраћај. Истовремено, проучавају се мере и средства за потпуно уклањање сумаренске опасности. У многобројним фабрикама повећава се рапидно производња ратног материјала, а депо артикала намењених Савезницима, гомилају се и пуне се. »Њујорк Ворлд« саопштава уз то, да је претресано и решено и питање о оружаној учешћу Америке. Окупља се и опрема војска од пола милиона људи, која ће се пообуци унутити одмах у Европу, а вероватно на француски фронт. Многе хиљаде амбулантних одељења са огромним санитарским персоналом и материјалом спремају се, да се одашљу Французима и Енглецима. Цео амерички народ намеће се, да што више узме учешћа у великом и славном предузећу, које је на себе примио.

Савезничке мисије у Америци постигле су већ сјајне резултате. За цигло неколико дана њихов рад је донео јединствене плодове. Заједнички и узвишени циљеви зближили су од првог момента представнике Споразума и Сједињених Држава, и сва лебдећа питања претресана су веома брзо и лако. У свему је постигнута савршена солидарност и једнодушност. То је још један нов и јак доказ, да је безмало цело човечанство апсолутно решено, да до крајњег слома и пораза доведе Немачку и њене савезнике.

Страна штампа

Неутралност Шпаније

»Ел Диарио Универзал« (Мадрид): »Многи су поверовали, да само од шпанске воље зависи, да се очува неутралност и да се избегну страхоте рата. Многи су пропегирали ту мисао у заинтересованом циљу. Али, тренутак долази, када односи човека са околином намећу савин супротну идеју и чине је неизбежном«

Англо француска офанзива

»Берлинер Тагеблат«: »Требало испитивати хладно ситуацију у толико пре, што енглески коминики говоре о хиљадама заробљеника и огромном ратном материјалу. Очеvidно је, да је пред тако изненадним нападима, којима се ни датум ни место није могло предвидети, наш фронт морао попустити, али он ће се ипак исправити. Ми треба, да поклонимо вере немачким коминикима, који веле, да су енглески напади одбијени.«

»Корниере д Италија«: Факта су потпуно уништила илузије Хинденбургове и његова линија Сигфридова је јак начерт. Држтво ове победе имаће

исте такве последице у Аргони и на Мези. Ситуација централних држава изгледа озбиљна.

»Дејли Телеграф«: Резултати проширења борбе су ванредно повољни за наше храбре савезнике. Сам број заробљеника речито показује снагу француског напада и инфериорност непријатељеву. Наше наде и наше жеље иду ка генералу Нивели и његовим неустрашивим војницима.»

»Тид«: »Догађаји се развијају на западу у смислу неповољне одлуке по Немачку.«

»Ниве ван ден Таг«: »Никад, од почетка рата није се опажала већа затегнутост у немачким коминикима. Изгледа, да први пут, избија сумња о могућности успешног одолевања покушајима, да се пробије немачки фронт«.

Грчка штампа

(Резолуција митинга).

»Данас, 23. априла, у недељу, народ из Солуна и околине, скупили су се на тргу Беле Куле у свенародни митинг, саслушавши говорнике и узимајући у обзир:

Да је Краљ Константин погазио најсветије тежње грчке душе, које су предња најславнијих страна историје Грчког Народа вековима неговале, и да је из чисто осећајних и користолубних побуда више волео да служи туђој сили ради постигнућа туђих циљева, непријатељских према највишим општим интересима;

Да је погазио уставне слободе народне и поткупљивњем савести направно својим оруђем једну неваљалу олигархију, те је у погледу спољашњем окаљао част Државе изневеривши савезничку верност према суседној држави и пријатељство према Заштитним Силама, а у погледу унутрашњем успоставио апсолутистичку тиранију и терор ради угушења узрујане народне савести, и учинио све да би Државу начинио неспособном за рат, и добровољно предао вековним непријатељима Нације утврђења, војску становнике грчке и земљу грчку крвљу повраћену, и приредио братоубилачке покоље, и пљачкања, и гоњења над Грцима да би изазвао грађански рат;

Да је противно осећању љубави и згхзалности коју од једног века овамо гаји народ према Заштитним Силама које су створиле грчку државу и с љубављу пратиле њен развитак, нарочито у последње време, и

с чијим се интересима потпуно поклапали њени властити интереси, да је уз пркос свему томе подигао убилачку руку на њихове војнике у тренутку кад се они боре на грчком земљишту да би са њега отерали Бугаре и Турке;

Да према томе народ не може више трпети Владаоца издајника и кривоклетника, и да треба по сваку цену властитим силама да ради на заштити своје слободе, на повраћају изгубљеног земљишта и на испуњењу својих националних идеала, —

Одлучује:

Проглашава за збаченог с грчког престола Краља Константина и његову Династију; Осуђује све владе које су служиле његовим апсолутистичким тежњама и решава да у своје време тражи казну над њима;

Моли владе Савезних Сила да престану признавати бившег краља и сваку његову владу;

Понавља још једном изрази непоколебне верности и оданости своје према Народној Влади; Изјављује да је готов да по сваку цену и крвљу својом осигура народну борбу ради повраћаја изгубљеног народног земљишта и ради испуњења идеала расе, због чега моли Народну Владу да не одлаже више обавезну војну службу у Македонији;

И налаже одбору митинга да ову резолуцију преда Народной Влади и представницима Савезничких Заштитних Сила. — (Овакав су текст донели Неологос, Елас, Фос и Неа Алитија. Само је у »Македонија«, у ставу где се осуђују владе, додато: »и изражава се за Републику«. Неразумљиво је како је овај уметак могао ући у овако службен документ! Њега нема ни у »Трибин«, која је донела слободан превод резолуције, и која је у ставу где се говори о изневерњу савезничке верности место »према суседној држави« ставила »према храброј Србији.« —).

Пол Луј

КРИЗА У АУСТРИЈИ

Убуђење народа повећава се

Берн, 26 априла.

Јављају из Беча: Цар Карло је изјавио јуче, да је он сазвао рајхстаг једино зато, што он жели да разне народности, које чине монархију, испоље отворено своју лојалност.

Погрђује се, да у Аустро-Угарској влада нечувена раздраженост. Упркос обећањима царевим,

покрет код чешког становништва је врло знатан. Исти покрет се осећа и у Галицији. Пољаци осуђују отворено владу, што није држала реч, дату од Фране Јосифа. Могуће, да ће се убрзо десити озбиљни догађаји у А.-Угарској.

Манифестације у Петрограду

— Изјава г. Миљукова —

Париз, 26. априла

Из Петрограда јављају: 20. априла биле су манифестације и импровизирани митинзи у току којих је слобода говора поштована Није било никаквог инцидента.

Цела Провизорна Влада и извршни одбор делегата радника и војника држали су у општинској сали у Петрограду заједничку седницу која је почела у вече 20. априла и завршила се 21. априла у 340 сак.

За време одмора те седнице г. Миљуков министар спољ. послова појавио се на општинском балкону и обраћајући се маси рекао је:

»Непријатељске манифестације према влади сачињавале би издајство Русије према својим Савезницима. Он је уверио масу да ће Провизорна Влада моћи осигурати одбрану Русије. Он је апеловао на поверење народа који мора помагати Провизорну Владу која ће водити Русију на пут слободе.

НЕМЦИ И ОФАНЗИВА

Шта мисли енглески војни критичар

Лондон, 26. априла

Војни критичар »Дејли Телеграф« пише да је маршал Хинденбург имао намеру да предузме офанзиву на западном фронту, да је та офанзива требала бити једновремена са емисијом шестог немачког ратног зајма, и да је та план потпуно осујећен офанзивом савезника.

Војни енглески критичар мисли да ће штабеви немачки и аустријски бити у немогућности да предузму ма какву енергичну акцију на руском фронту, јер су Немци били приморани да ослабе свој источни фронт одашиљањем резерве на западни фронт да би одолели новим свакодневним нападима.

»Велика Србија« прима огласе по умереној цени

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

— Француски коминике —

Солун, 26 априла

Јуче је била велика артиљеријска активност у области Дорјана, Вардара и Црне Реке. Многи непријатељски делови са муницијом експлодирани су. Заклони су уништени. Под нашом ватром непријатељске трупе бегу. Бомбардовање Битоља има убијених и ранених становника. Енглески су авијатичари са успехом бомбардовали депое са муницијом у Дедели и Полиорки. Један је од депоеа експлодирало.

Француски коминике

Париз, 26 априла

Северно од платоа Воклера, Французи су извршили успео препад, опколили један немачки отпорни центар и заробили 80 војника.

Северо-западно од Ремга, Немци су покушали да поврате изгубљене положаје јужно од Берго-а-Бак али без икаквог успеха. Французи су заробили на томе месту 120 војника.

Северо-западно од Пресна Французи су заузели једно утврђено место и одбили су јак немачки напад са северо-истоно од Мон О и заробили војнике. Немци су претрпели губитке. Северно-источно од Сохсона и код Шемен-де-Дам није било, у току јучерашњег дана реакције од стране немачке пешадије.

Немачка је артиљерија бомбардовала сектор Серви—Ертбиз и област Краон. Сукоби са бомбама источно од Вексалиона.

Авијатика. — Од 17. до 24. априла француски су пилоти имали многе борбе са немачким аеропланима. У току ових борби оборено је 25 немачких аероплана чије је уништење констатовано. Сем тога оштећено је 51 немачки апарат, који су пали у непријатељске линије. Уништење већине ових апарата је вероватно. Капетан Гинемер оборио је 38 немачких аероплана.

Италијански коминике

Рим, 26. априла

У долини Арсе један непријатељски одред покушао је да заузме наш истакнут положај на падинама источно од Зуге али је био одбијен претрпевши

оштре губитке. Други непријатељски одред напао је наше положаје код Водила али је имао исти резултат. У зони Горице и ва Красу непријатељ је јако тукао наше положаје на Доизо-Фанти. Силно дејство наше артиљерије ушуткало је непријатељске батерије. Наше је гађање проузроковало експлозију једног депса са муницијом у близини Боскомало.

Енглески коминике

Лондон, 26. априла

Непријатељска је артиљерија била активна нарочито на сектору између Фресноа и Лоса. Наша је артиљерија одговарала. Наше су трупе извршиле успешне препаде, претпрошле ноћи, у близини Нев Шапела и Фокисара. Непријатељ је извршио напад јужно од Армантијера али је био одбијен.

Немци су јуче у јутру извршили јаке нападе на наше положаје у близини Фресноа. У првом моменту успели су да продру у ровове источно од села али нашим противнападом одбацили смо непријатеља.

Други су напад извршиле две свеже дивизије источно од Фесноа на десном крилу фронта али су одбијене претрпевши тешке губитке. Наши су положаји одржали. На левом крилу, наше су се трупе, после жилавог отпора повукле из села и шуме Фресноа.

Наши су авијатичари оборили јуче 7 немачких балона који су пали у пламену. У току ваздушних борби оборено је још шест непријатељских аероплана. Наша је артиљерија оборила још два. Седам других немачких аероплана били су приморани да се спусте на земљу. Осам наших аероплана нису се вратили.

Савезничке победе и Русија

Петроград, 26 априла

Последње победе које су изгледале француске армије задобиле на западном фронту проузроковале су у Русији велику радост. Сви се руски листови одушевљено изражавају о храбрости француских и енглеских војника.

«Рускаја Воља» пише да Савезници стављају на располо-

жење Русији све што јој је потребно ради одбране слободе, и да ће се руска војска потрудити да буде достојна њих.

Експедиција у Палестину

Ц-рих, 26 априла.

Званични су турски кругови јако узнемирени услед одлуке Савезника да се предузме освајање Палестине. Генерал Макензен је предузео одбрану те земље.

Јављају, с друге стране, да је енглеско напредовање у Палестини познато Арапима у Сирији, и проузроковало је велику радост.

Важност платоа Вами

Лондон, 26. априла.

Пуковник Репингтон износи последице заузећа чувеног платоа Вами од стране енглеских трупа. Док су га Немци држали, сматрали су га да је незаузимаљив. И чим је пао у енглеске руке Немци се узалудно умишљају да га, против нападама у компактним масама поврате.

Чувена Хинденбургова линија сломљена је на два врло важна места: на северу између Билекура и Канта од стране енглеских трупа и на југу између Воксациона и Сансиа од стране француских трупа.

Енглески напор

Париз, 26. априла

Војни критичар «Голоа» истиче важност енглеског напора и нов систем припреме који су наши савезници ставили у праксу.

Немци никада нису могли веровати да ће бити приморани једнога дана, да одолевају Енглесима са 70 дивизија њихове најбоље војске — т. ј. са половином њихових снага на западном фронту да би спречили енглеско напредовање које се нормално наставља.

Англо-француске операције Велики немачки губитци

Париз, 26 априла.

Хазасова Агенција свопштава: Борба на западном фронту наставља се и систематски развија. Ми смо комплетирали и проширили отвор. На фронту од шест километара Хинденбургова је линија озбиљно начета на углу главне дефанзивне линије а на падинама северно од платоа Краон.

... Лежим на мојој постели, намештеној у нишком Комесаријату. Покушавам да заспим и да се колико толико одморим од силног дневног посла, који је дубоко и у ноћи трајао и од свију оних грозота, које минулог дана доживех и видех, испраћајући своје друге пријатеље и познанике, који нервозном брзином напустише славом увекчани Ниш! Презрив сам се у постели, — али сан бега од мене. Премислих. Тражим са затвореним очима, драга и мила лица својих пријатеља, који у току прошлог дана отпутоваше. Хоћу да их поновно видим, хоћу да се њихов лик уреже у мојој души, хоћу да се саживим са њима, јер ко зна да ли ћу их икада више видети. Осетићу га даноноћно топли стисак њихових руку, од

Источније ми смо разрушила непријатељске одбране дуж Шемен-де-Дан и заузели цео плато. Непријатељ који је јако утврђен на брежуљцима, давао је последњих дана очајан енергичан отпор. Коминике истиче важност остварених добита који нам показују развој акције. Заузеће Краон требало је да омогући Французима да се на јуриш попуна на околне брегове.

Напад је извршен на фронту од 30 километара. Борба је била јака. После јединствене артиљеријске припреме која је умањила губитке војници су извршили јуриш. Заузети су сви објективи и положаји. Пешадија је извршила јединствене операције, у тешкој дужности да се одбију бесни непријатељски противнапади и причинила огромне губитке.

»Пти Паризијен« каже: Треба рачунати да је непријатељ у току последњег месец дана изгубио стотинама хиљада људи. Број заробљеника који се пење на 47000 доказује замахај акције и важност ефективности која је ангажована у овој великој борби.

Бугарски терор

Нови подаци о побуни у Србији

Најновији бугарски бегунци дали су у својим изјавама овакве податке о побуни у Србији:

У Рушчуку су разговарали са бугарским војницима који су били рањени у борби са усташима око Соко Бање. Они су причали да је побуна била и у пределу Пирота, Куршумлије и других места: узрок побуне је неправедна реквизиција стоке, хране и регрутовање.

Исто тако у Рушчуку су видели и разговарали са око 150 Пироћана, дечака од 12—15 година или старца, који су због побуне дотерани у Бугарску и употребљени за чишћење снега са железничке пруге. Доцније је ових Срба нестало и веле да су отерани у Малу Азију; ово су чули од самих Срба а и од бугарских војника.

Сем тога, кад су ови бугарски бегунци стигли на битољски фронт, имали су прилике да разговарају са неким бугарским војницима који су учествовали у угушивању буне у околини Соко Бање. Ти су војници

причали како су по селима скупљали све мушкарце, везивали их, одводили у Бугарску, тукли и убијали; села су палили и у њима се врло добро хранили, отимајући све што су нашли.

Ови нови искази очевидаца показују сву суровост коју су Бугари употребили над нашим несрећним становништвом и потврђују нам раније вести да ће оно што преостане бити послато чак у Малу Азију на тешке радове.

Пошто су својим нечовечним поступањем нагнали извршати мали број Срба на отпор, Бугари су једва дочекали zgodну прилику да опустоше целу област око Ниша и да једно становништво ни криво ни дужно пребацује преко мора у турске чељусти. И што је још најлепше Бугари имају храбрости да стално причају целом свету, како су становници моравске области «пунокрвни» Бугари, које смо ми посрбали!

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Лондон. — Дописник «Дјели Кроникла» у Њујорку телеграфички да се постигнути споразум између англо-француске комисије и америчке владе састоји: 1) уредно снабдевање Француске, Енглеске и Италије од стране Сједињених Држава; 2) предузимање заједничких и строгих мера за уништење сумаренске акције; и 3) снабдевање Савезника до краја рата.

Вашингтон — Америчка штампа, коментаришући све мере, констатује да је енглеска флота приморала немачку флоту да остане непомићна у својим пристаништима и сасвим је спречила трговачке везе Немачке са иностранством. Француска је са своје стране учинила све што је могла. Гонење сумарена јесте главно дело које треба Америка да изврши.

Петроград. — Генерал Алксисиев је изјавио новинарима да је непријатељски напад на фронт у правцу Петрограда немогућ.

Париз. — «Голоа» пише да се целокупна немачка снага на свима фронтовима пење на 219 дивизија. Целокупна снага Аустрије, Турске и Бугарске не прелази 150 дивизија.

Петроград — Велики кнез Никола Николајевич чиститао је Провизорној влади на раду.

ФЕЛТОН

Мих. М. Ђокић

22. октобар 1915.

— Успомена на моју мајку —

Октобарски дани прешле године у Нишу, били су облачни, кишни и влажни. Историска Горица и Виник, лепе висоравни Медошевца и Бубња, тону у те сивој суматлици. Поносна горда и висока Сува Планина, тамо далеко, нејасно се оцртава у оловним облацима. Сва је полутамом покривена... Небо су ро, натмурено и натумштено, над нело се над овим лепим градом па га притискује, стеже, гшун. Изгледа, као да се утркује са оном црном стварношћу и оном грозном јавом, која је обавила све мистане и придошлице...

... Киша сили... Њен могови шумор, који тужно одјекује и додирује најосетљивије дирке човечје душе, обеснажава, гуче, убија... Руши сваге створова, који су ту, сад, готово само до пре неколико часака, били бујни и пуни енергије...

Нелагођност, коју свако биће осећа у рђавом и мочарном времену, а сада потенцирана и оним страшним гласовима, који долзе свакга часа са нашег бојишта — успевају, да дотуку и оно мало сваге што остаде.

... Два часа је по поно-

ног момента, кад ми их пружисе у поздраву и ушоше у возове који имаху да их носе и спасу — Сталаћу и Краљеву... Тамо одоше, тамо греде, јер се тамо надају спасу. Војска, српска војска, војска, која је била толико победних бојева, ено је стоји на окомцима Багрдана... Ту ће непријатеља дочекати и смеждати... — Опржим се до постели, одбацујем мисли, хоћу сна, он ми треба, да ме окрепи, да ми да нове снаге, за рад, који ми идућег дана предстоји.

... Сутра треба да се побрinem и за своју мајку. Њу треба да склоним, да снабдем, да утешим, јер још данас чујем да ће Ниш морати пасти непријатељу и да га треба брзо напустити. Па где ће онда она једна самох, а?

— Не за Буге! Само то не! Па како ћу ја, њен син, који толико водим своју добру маку, напустити је и отићи у далеки свет, далеко миљама од ње, а њу стару и болну оставити у гадном рошћу, на милост и немилост грозном непријатељу?

— Сан не дође. Удар за ударом ледених капљица засипа прозоре моје канцеларије, а силна вода, која са олука клокоће, допуњује снај хаос, који се спојио са ужасом, који букти ч мојој души...

Писак локомотива које крстаре по перонским колосецима, маневришу и спремају шалоне за одлазак — подиже ме из постеле. Устајем, посрћем, стежем усивао чело, трљам слепоочнице, које хоће да искоче од силних удара. Излазим готово бесвесно на перон.

Париж. — «Експортатер франсе» јавља да је италијанска влада публиковала декрет који јој даје право да располаже са свима проналасцима и индустријским маркама, који припадају непријатељским поданицима.

Петроград. — У једној дневној наредби министар војни каже да је гра наклонености прошла и да ће се унапредити у војсци давати од стране шефова оданим и способним официрима

Солунски биоскопи.

Провизорна влада издала је наредбу свима овдашњим биоскопима да почев од 1. маја од свих гледалаца без разлике наплаћују нову таксу т.зв. ратни прирез у износу 30 од сто од улазне цене. Поред овога, наплаћиваће се и даље досад постојећа владина такса од 20 од сто.

Према томе, извештава се публика да ће за похођење биоскопа имати да плаћа следећу улазну цену:

Цивилни: прва класа 1. 25 (улазница 0.80, такса 0.20, прирез 0.25), друга класа 0.70 (улазница 0.45, такса 0.10, прирез 0.15).

Војска: прва класа 0.70, (улазница 0.45, такса 0.10, прирез 0.15); друга класа 0.50, (улазница 0.30, такса 0.10 прирез 0.10).

Ложе: 4.50, (улазница 3, такса 0.60, порез 0.90), бесплатне кворте: 0.45, (такса 0.20, прирез 0.25).

Позивају се

Љубомир Вранић свештеник позива се да одмах престане канц. Владених Комесара ради хитног саопштења по акту бр. 1554.

Војни обвезник Стоја Петровић кмет општине крушевачке да јави своју адресу Владином Комесару, г. Петру Кочићу, начелнику округа крушевачког.

Благодарност.

Приложили Владеним Комесарима:

Г. Данило Маријановић поднаредник хубичког дивизиона из села Марковца 15 драхми да се подели сиротним српским избеглицима, а за покој душе његовом брату Јовану Маријановићу коњанику који је погинуо код села Новака.

Г. Живојин Ракић поднаредник 20 динара у сребру у корист сиротне деце у избегличком логору, а за покој душе његовом шураку Пауну Н. Кичевићу регенту из Причевића срезу подгорски окр. ваљевски који је умро на острву Виду.

Владени Комесари и овим путем изјављују у име сиротних српских избеглица своју благодарност дародавцима.

Из Канцеларије Владених Комесара 25. априла 1917. год. Бр. 1550, 1551. Солун.

Објава

Извештавају се српске избеглице да ће се од 24. маја па до 1. маја т. год. сваког дана вршити ревизија пасоша у избегличком логору од 8 до 12 сати те се ставља на знање свима избеглицима које примају хлеб у избегличком логору бесплатно или за новац, да лично сваки власник пасоша престане у избеглички логор и свој пасош понесе Пасоши, који се буду слали преко друге личности, неће се узети у обзир. Ко не буде пасош или легитимацију коју има до одређеног дана показао, неће добити хлеб после одређеног дана.

Преглед пасоша вршиће се овим редом, а по списку примања хлеба.

24 априла од броја 1	до 200
25 » » « 200	» 400
26 « » « 400	» 600
27 « « » 600	» 800
28 « « « 800	» 1000
29 « « « 1000	» 1200
30 « « » 1200	па на више

Ко незна свој број списка, нека се обрати Комесару логора и исти прибави до 24. ов. месеца.

Из канцеларије Владених Комесара 18. априла 1917. г. Бр. 1437 — Солун.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Шпански социјалисти и рат

Рим, 26. марта.

У једном манифесту шпански су социјалисти изразила жељу да се осуде одговорни аутори европског рата и желе да слом оних који су га изазвали што пре дође. Ови енергично протествују против владине политике коју осуђују што није предузела потребне мере да избегне скупоћу животних намирница и оскудицу у раду.

Социјалисти траже ред од 8 часова дневно, стварање радова за беспослене раднике и крај мароканске кампање У случају ако се она настави—додају они—мора се приступити регрутацији богаташких синова као и сиротних родитеља.

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај —
Солун, 26. априла.
25. априла вођена је јака артиљеријска борбана целом фронту. Наша пешадијска оделења

напредовала су у правцу Тушина и отела су предње непријатељске ровове у пределу Доброг Поља. Заробљен је један официр и око 40 бугарска војника.

Непријатељ поново бомбардује варош Битољ са загушљивим гасовима. Има доста жртава међу становништвом. Наши авијатичари успешно су бомбардовали непријатељске магацине у Крјеву.

Најновије вести

Вашингтон, 26 — Коначно је решено, да се америчке трупе пошљу у Француску. Датум одласка и састав трупа држе се још у тајности.

Вашингтон, 26. — «Њујорк Сон» коментарише улгу америчке флоте и вели: «Као и Енглеска, ми ћемо оставити наше оклопаче у пристаништима и послаћемо на пучину брже лађе. Најодлучнија улога припада детројтерима и торпиљерима».

Вашингтон, 26 — Америчка штампа коментарише овако удржавање Бетмага Холвега да даде тачне услове мира.

«Њујорк Трибин» пише: «Услови Савезника су: Успостављање Белгије, повраћај Француској окупираних крајева и Алзас Лорена, уступање Италији Трста и Трентина, Босна, Херцеговина и Далмација имају припасти Србији и Ердел Румунији. Сва ова уступања су применљива принципа, изложеним од Вилсона израђеним групама».

Вашингтон, 26 — Француска мисија дочекана је у Кансасити са одушевљењем. 300 хиљада људи слегло се ради дочака. Сви прозори били су окићени заставима. Око 11 часова пре подне 25.000 људи држало је скуп и поздравило француску мисију. Изјаснства са свих страна била су ту. Маршал Жофр загрлио је три девојчице у име француске војске.

Церих, 26. — «Журнал де Женев» јавља, да је папа упутио енергичан протест немачкој влади због пустошења француских покрајина у време повлечења Хјерд мбургова.

Опасивање кобила

Преко од виле Алатине, у близини бежичне телеграфске станице налази се густав «енглеске» расе. Солственици кобила могу га у свако доба видети.

мала синчића који су остали сирочићи без своје добре и миле мамце Живке која је умрла на Бадњи дан пр. год. у Нишу.

Сваког оног ко буде ма шта за моје малишане урадио само да се сачувају и одрже, поред изјаве и вечите благодарности и признања, сматрају за најближег свога.

Сваки родитељ може већ појмити тугу и бол оца кад својим малишанима не може лично помоћи, ма да ради све, да им се живот олакша. С тога молим свакога, да им се нађе у овој прилици.

Настасији Бозовић, Београд, јавља Никола Ј. Бозовић пошта бр. 52 да је жив и здрав, новац послао у фебруару и редовно ће слати о пријему новца нека ме известите, нека ме известите тачно о свима Одговор преко Београд. Новина или Црв. Крста.

Дневне вести

Миљковљев програм.

Све словеначке новине, са једва притајеном симпатијом пишу о руској револуцији. «Словенски Народ» од 17. марта доноси опширан чланак о политичким плановима мин. спољ. послова г. Миљкова. У томе чланку вели се: «Нарочиту важност придаје Миљков Великој Србији, која има да се оствари са територијом с оне стране граница Корушке и Штајерске па све до Драча».

Ново варварство.

Бугари су поново целе претпрошле ноћи бомбардовали Битољ, изацивши на варош преко пет стотина граната, махом са загушљивим гасовима и тежег калибра.

Штампа у Аустрији.

«Хрватски Дневник» доноси ову белешку: «У чешким је Пардубицама излазило 10 новина. Троје су саме престале да излазе, осталих је седам забранила власт, и тако је град остао без новина».

Бијанкини за нашу сирочад.

Наш посланик у Петрограду примио је од г. Бијанкинија из Питсбурга 3278 рубаља са молбом да се ова сума преда Председнику Министарског Савета г. Пашићу за српску сирочад и заробљенике.

Половину ове помоћи ч 3278 драхми Господин Председник изволео је послати Господину Министру Ун. Дела за битолску сиротињу.

Гомиле народа, притисле све перонске кутове. Јадни рањеници искрцани у току ноћи са оба фронта, сабијени по угловима, натичу шињеле преко глава, да их од белогде и кише ветром бацане, колико толико заштити и заклони.

Па где ће сада са овим мученицима? Шта је ово са овим људима? Пробихам се кроз оне неме гомиле и питам где су болничари и кад су они допутовали, одакле, са кога фронта? ... Ветар хуји и са кишом односи уздахе ових једника. Нико да ми одговара да. — Љутим се и нервозно у један мах шаљем жандарма да извести болницу до станице — да су рањеници допутовали.

Телефон zazvони. Пријем му и саслушам ову наредбу:

Санитетска конференција у Битољу.

У окружном начелству у Битољу одржана је онамад конференција на којој су узели учешћа: окружни начелник, председник општине, командант места франц. војске, шеф санитета једне франц. дивизије, шеф енглеке болнице и квартални лекари.

Из бојазни од заразних болести, услед рђавих хигијенских прилика и наступајућих топлих дана, донети су закључци о мерама које се имају предузети да би се отклонила појава заразних болести.

У том циљу израђен је један упут, у коме се у главноме говори о чистоћи, храни, пићу, о продавницама животних намирница, дезинфекцији ђубришта и бара итд.

За све ово Французи су обећали помоћи и у средствима и у персоналу.

Турска и мир.

Јављају из Цариграда у Бери да је Шех ул-Ислам примио једну делегацију улема која је инсистирала на то да Турска одмах закључи мир са Споразумом.

Словослагачки курс.

Око седамдесет ђака и младих из Битоља доведени су овде и смештени у избеглички логор, где у једној бараци поред курса за општу писменост уче и словослагачки занат под надзором Владених Комесара.

Како су многа словослагачи изгинули, помрли или интернирани, то ће ови млади штампарски радници бити од неоцењене користи за српску књигу и журналистику.

«Господине комесаре, — са општаваше ми господин начелник округа — Ниш се мора евакуисати. Спремите своје ствари и дођите одмах у начелство итд. О овоме ће се добити овога часа и писмену наредбу.»

Испустих слушалице. Сруших се на столицу и вемз, у оном грозном јутру, кише, ветра и влаге, бесвесно посматрах силуете наших рањеника, како шћућурећи један до другог стрпељиво чекају да неко дође и да их вода и носи у топле болничке одаје...

— Боже велики и силни! Створитељу на! Заштити овај добри народ! Спаси моју отаџбину која добротом, и милосрдјем својим није заслужила ово...

.. У праскозорје свежег о

ктобарског јутра, киша и даље сипи, ромори, топа... По перонском, блеханом крову одјекују хладне кристалне капљице, сливају се једна у другу, праве све веће и веће бразде и са треском падају по већ излоканом шљунку. Војници, лакше рањени пружају руке под олуке из којих у дебелим млазевима јури вода, приваћају је у шакама и умивају се. Појединци прескачу мале, водом из локане поточиће, иду до другог, па чак и трећег колосека и нервозно погледају на све стране, да ли долази какав воз са које пруге. То они чине несвесно, махинално, јер и сами не знају зашто то чине и зашто им то сазнање треба. Где ће да путују, на коју ће страну? — Тзмо далеко, у једном углу, у оном преградама гестора

цаје ставичне, један лепо, ставити пешак, рањен лако у главу, претрчава до олука, узима воду у шаке и умива свога друга, који је теже рањен у рамену десне руке, па не може да се сам умие.

Што дан више освајаше, станице све јаче оживе. Нико од овог силног народа, што је притискао ово место, не зна и не слутити, да ће само, можда кроз неколико кратких часака, овде, на овом месту, туђин доћи.

— свршиће се —

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Коњички мајор Драгомир Ј. Голубовић моли своје пријатеље, познанке, рођаке и све друге и племените људе у Нишу, да му прихвате и счувају три

Нове књиге

Ишла су из штампе и пуштају се у продају ове књиге:
Са српског фронта. Од Ђ. Лазаревића. Цена 0'50 д.
На помолу. Од Ива Ђипића. Цена 1'50 д.
Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Црпе. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Вожур. Српска читанка. Приредиле: Љуб. Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50.

Књиге се могу добити

1) Код издавача Николе Л. Бркића, новинара, у уредништву «Велике Србије» у Солуну, на чију се адресу треба обраћати и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића цариника, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У књижари српских књига уз ресторацију «Београд» у Солуну;

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поштинске.

Лекар за унутрашње болести

Д-р Алексопулос К.

бив. лекар у скопљ. болници прима у своје стану, ул. П. Мелас 21, (близу Команде Места) од 8—10 и од 2—4 свакога дана.

Сиромашне српске избеглице лечи бесплатно.

Противу

ревматизма, артритиса, болова зглобова, крста и других болести употребљује се и лечи успешно **МОСКОВИТИН**, једини радикални лек, кога су за таквог признали сви здравствени савети и који је награђен на свима европским изложбама.

Краљеви, принчевци, професори универзитета, директори европских клиника признају лековиту моћ **МОСКОВИТИНА** и препоручују његову употребу.

На продаји у апотеци Мароко, булевар Няки Н. 19 и у Париској апотеци, улица Венизелос Н. 8.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Няки 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набили чиста природна вина талијанска, француска и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ђулбастаја и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,
Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. **АЛЕКСАНДРИДЕС**

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своје стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убризгавања Неокатварзана као и новог француског препарата «Галил» противу сифилиса

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе по умереној цени.

Књижара

РАДИУМ

Улица Венизелос 7.

Има све врсте илустрованих листова, забавних књига: француских, енглеских и талијанских. Продајна цена као у Француској.

Зелики избор хартија за писма, Сцова, артикала и прибора фотографских најпринзатијих фабрика «Кодак» и «Лјимијер».

Извршује све фотографске радове за 24 часа. Огромно стовариште парфимерије и артикала за тоалету.

Разне робе стакларске, посуђа и кухињских потреба. 2—30

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро -- Александрија --- Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена пре м највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуванциницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

СИНОВИ Г. А. ЕРЕРА И К^о ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, пантлика, платна мушета Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Париска хируршка зубна клиника
Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао улице Венизелос 97.

Српско Трговачко Друштво а. Д.

СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	дин.	1---
„ Гибек	„	0'80
„ Јаки	„	0'65
„ Аффрос	„	0'50